

ЧОМУ «ХОРОШІ РУСКІ» – ЦЕ СПЕЦОПЕРАЦІЯ ВОРОГА

Нормальна комунікація з росіянами можлива не раніше ніж через 20 років після закінчення війни, вважає військовий психолог та письменник Олег Покальчук

Як нам жити поряд з росіянами і руским міром?

Як з ворожою країною. Як живе Південна Корея з Північною, хоча колись мали спільну історію. Росія – ворожа країна, вона завжди була і буде такою, хто б її не очолював. Вороги іноді чимось обмінюються, але через високий паркан.

У моєму ранньому дитинстві слово «німець» було лайкою. Після Другої світової війни, наприклад, відповідно ставилися до німців після того, що вони чинили з ними.

Так само серби і хорвати, між якими не так давно точилася війна. Я б не сказав, що через 20 років відносини між ними покращилися. Але виросло покоління, яке не бачило війни. Ці 20-літні вже можуть говорити: «Це було з нашими батьками, тож давайте торгувати чи щось іще». Так і у нас: можливо, через кілька поколінь ми захочемо комунікувати з росіянами. Не раніше.

Хоча після війни з'явиться багато «угодовців» і пацифістів на грантах, запускать байки про «хороших рускіх». Ця погань уже лізе з усіх щілин.

Чому «хороші рускі» лізуть в Україну

Тут ключове про тих, хто власне «лізе». Є совісні росіяни, які потроху протестують у себе вдома, їх мізерна кількість. Вони заслуговують на мовчазне співчуття. Є жменька, що воює разом із нами проти кацапської тиранії. Вони заслуговують на повагу. Є інтелектуали, що виїхали з росії і співчують Україні. Вони вже мешканці тих країн, лише російського походження. Там всяке є, як у будь-яких меседжах із Заходу.

А ось ті, що істерично пхаються сюди без запрошення, «без мила», – це стовідсоткова спецоперація. Щоб далеко не ходити, пригадайте історію з Надею Савченко. Це вже хрестоматійний кейс інформаційної війни. Усю динаміку і міфологію довкола цієї історії, усіх «корисних ідіотів», які пафосно створювали їй і собі імідж. І які були результати: «закон Савченко» і низка супутніх провокацій, які врешті мали відповідну оцінку суспільства. Але було вже запізно. Ось вам успішний приклад спецоперації.

Схожу історію намагаються тупити нам сьогодні. Як це робиться: береже миловидну тютю Овсянникову, робите з неї примітивний жупел, вона красиво розпинається в Європі про те, що вона «невіновата», спеціально найняті європейці гучно пускають соплі. Після цього у західних і своїх соплів вона їде в Україну, щоб ми її швиденько «понялі і прастілі». Але тут виявився нежданчик, бо українці їй у відповідь: «Агов, а ти взагалі що за одна? Біографію покажи і трудові здобутки на московській ниві».

Далі в хід пішла важка артилерія – Невзоров. Він, звісно, особистість, дядько яскравіший і колоритніший, ніж попередній персонаж. Марнославніший. Але й роль у нього інша. Це рівень Познера, Шустера: впливові, талановиті люди з непростими біографіями. Назвати їх ворожими агентами язык не повертається.

Але це також технологія комбінованого впливу на цільову аудиторію. Я думаю, що таких можна і втемну використовувати або одноразово. Є таке поняття серед фхівців – «агент-жертва».

Ми маємо розуміти: навіть якщо ця історія не ефесбешна, все одно у розвідці та контррозвідці не буває чорного чи білого. Усе сірувате. Всі усіх знають, усі з усіма відпрацьовують, щось домовляються. Ви можете хорошу інформацію отримати лише від поганої людини, бо хороша нічого не знає. І хороша людина може виявитися ворожим знаряддям.

За моїми відчуттями, роль Невзорова стосується радше пропаганди, ніж агентурної діяльності. Але межа між ними завжди розмита.

Реальна агентура високого рівня повинна мати бездоганну патріотичну репутацію. Повинна мати не дуже високу, але впливову посаду. Мати гарну патріотичну аватарку з вишиванкою. Але водночас не дуже лізти на очі.

Ситуація з Невзоровим дуже театралізована. А усі інформаційні операції мають театральний елемент. Ми ж «суспільство спектаклю» за Гі Дебором.

Насамперед це може бути вимірювання температури у суспільстві – як воно відреагує на такі вкиди. Ага, тут не пролізло, тож це «качати» не будемо. Бо якщо пролізає одне, друге, то за Невзоровим прийдуть наступні. Зараз цілий оберемок «дісидентів» привезуть.

Насправді тих «дісидентів» роблять просто: формаль-

но, публічно гребеш потрібних людей на Луб'янку, там смачно їх годуєш, потім інші найняті люди розказують, які вони мученики, як мужньо пройшли «ужаси чекістських подвалов». Ці герої так само їдуть небезплатно на Захід поплакатися, а потім вже і до нас. Примітивна технологія, яка віддавна працювала. А якщо не спрацює, спробують щось інакше.

Проникнення російської агентури в Україні, за моїми скромними підрахунками (не тільки нелегальної резидентури, а й яка професійно працює на ворога), має налічувати до 90-100 тис. осіб. Як це поразити?

Я колись вивчав історію східнонімецької розвідки Штазі, яку створили у 1951 році шестеро людей, четверо з яких були росіянами. Наприкінці свого існування центральний апарат Штазі налічував понад 4 тис. людей. А кількість агентури в ФРН на 16 млн її громадян становила десь 30 тис. осіб різного рівня. Екстраполюйте це на українську демографію і зрозумієте, скільки прямої агентури довкола нас сьогодні. Під час війни ще більше агентів інтенсифікується, засилається, легендується. Це масштабна багаторічна робота, над якою працює і ФСБ, і ГРУ, й інші спецслужби.

Що робити з агентурою та адептами руского міра

З першими має розбиратися контррозвідка, поліція, прокуратура. Якщо ми говоримо про агентів впливу, як це модно гворити, то на цьому рівні має бути чітка позиція громадянського суспільства. Проблема гібридної війни в тому, що злочин фактично є, а кримінальної статті за ним немає. Війна зробила наше суспільство більш зрілим, реакція на Овсянникову та Невзорова це довела. Незалежно від внутрішньополітичних уподобань люди були одностайними. Бо з того боку нічого хорошого прилетіти не може. Ніколи.

Чи треба відрубати український інформаційний простір від російської «материнської плати»

Завжди треба замахуватися сильніше, щоб відрізати, що вдасться. Бо якщо ми почнемо перебирати, що гарно рі-

зати, а що негарно, то ми знову залишимося з цими пушкініми і пушкіністами – представниками «великої літератури». Яка насправді є калькою з англійської, французької, німецької літератури 19 століття, причому не дуже якісною.

Якщо про політичне завдання, то треба різати по максимуму, а що вийде – ситуація сама підкаже. Хоча відхід відбувається еволюційно. Молодь і так говорить усіма світовими мовами, тож переконувати її в тому, що Лев Толстой – це не станція метро (яку варто перейменувати), не треба. Вони його не знають. Молоді байдуже до цих всіх «страданій руской души». Вони виростили в іншому світі, нормальному.

Зі старшим поколінням проблемніше. У них нічого іншого і не було, крім цього всього. Виховувалися примусово і масово на цьому язиці, ніхто їх не питав. Про «буржуазну філософію» вони дізнавалися виключно з книжок, які критикували цю філософію, я сам такий був. Я б це порівняв із людьми, у яких є дивні сексуальні вподобання: нічого не вдієш, це особиста справа кожного. Треба розрізняти лише перекладну літературу і власне руськокультурну. Особливо їхню «класику». Кожна девіація у давніші часи могла бути нормою, потім ні, потім знову, потім взагалі забули. Ми, звісно, демократична країна, але зараз у фазі категоричного «ні» усьому російському.

Ніхто не заборонить людям читати собі отетовсьо, якщо їм так пече. Але пхатись із цим на вулиці і в соцмережі, влаштовувати істерики у медіа – тут у вас будуть серйозні проблеми, насамперед соціальні, бо суспільство змінилося. А можуть і медичні проблеми статися. Час такий нездоровий.

Розмову вела **Леся СОЛОВЧУК**,
журналістка the Page

<https://speka.media/>

